

MINISTER SKARBU PAŃSTWA

Warszawa, 18 czerwiec 2009 r.

DERiR-KKr-560-67/09(DERiR/2760/09)

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora Rzeczypospolitej Polskiej Pana Piotra Gruszczyńskiego na 34 posiedzeniu Senatu w dniu 28 maja 2009 roku, w sprawie sposobu rozwiązania problemu reprivatyzacji, pragnę poinformować co następuje:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dążenie do sfinalizowania prac nad ustawą *o świadczeniach pieniężnych przyznawanych niektórym osobom, których dotyczyły procesy nacjonalizacji*, ma zdecydowaną wolę polityczną ostatecznego zakończenia i rozwiązania problemu krzywd powstałych w wyniku przeprowadzonych w latach 1944 – 1962 procesów nacjonalizacyjnych.

W Ministerstwie Skarbu Państwa przygotowany został projekt ustawy, której celem jest przyznanie świadczeń pieniężnych niektórym osobom, których dotyczyły procesy nacjonalizacji przeprowadzone na podstawie wydanych w latach 1944 – 1962 dekretów PKWN i ustaw uchwalonych przez Sejm PRL oraz bez podstawy prawnej. Ustawa reguluje także kwestię przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości położonych na tzw. obszarach włączonych do Rzeszy oraz obszarach okupowanych.

Podmiotami uprawnionymi do świadczeń przewidzianych ustawą są osoby fizyczne, które były właścicielami mienia w dniu jego przejęcia przez Państwo i obywatelami polskimi bez względu na ich narodowość lub ich spadkobiercy bez względu na ich obywatelstwo i miejsce zamieszkania.

Założono również, iż projektowana regulacja dotyczyć będzie mienia nieruchomego ale także wyposażenia aptek i taboru żeglugi śródlądowej. Przyjęcie takiego wyjątku wynika z

charakteru tego mienia oraz zachowanych i udokumentowanych danych rejestrowych dotyczących przejęcia mienia dokonanego przez Skarb Państwa na podstawie osobnych aktów nacjonalizacyjnych. Objęte projektem ustawy kategorie mienia znajdują się zatem w sytuacji zbliżonej do nieruchomości.

Jednocześnie z uwagi na trudną do ustalenia własność pozostałych składników mienia takich jak obligacje, pieniądze, wyposażenie mieszkań, składniki przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych, mienie to zostało wyłączone z zakresu przedmiotowej regulacji. Projektowana ustawa nie obejmuje swym zakresem również wspólników i udziałowców spółek prawa handlowego z uwagi na brak możliwości wskazania statutowej reprezentacji podmiotu dotkniętego bezpośrednio skutkami nacjonalizacji.

Mając na względzie konstytucyjną zasadę równości obywateli wobec prawa przewiduje się zrekompensowanie dawnych krzywd w sposób jednakowy dla wszystkich tzn. w formie pieniężnej.

Uwzględniona jednak została również możliwość zaliczenia przyznanego świadczenia pieniężnego na poczet ceny przeniesienia własności nieruchomości przejętej. Przeniesienie własności całości lub części nieruchomości następować będzie na wniosek złożony przez osobę uprawnioną, której zostało przyznane świadczenie pieniężne na podstawie przepisów przygotowywanej ustawy.

Po uchwaleniu ustawy przez Sejm w pierwszym etapie przewiduje się złożenie wniosków do właściwego wojewody w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie. Wraz z upływem tego terminu uprawnienie do złożenia wniosku wygasa. Po przeprowadzeniu postępowania wojewoda wydaje decyzję w zakresie przysługującego uprawnienia, potwierdzającą oszacowaną według sporządzonych tabel przeliczeniowych wartość nieruchomości. Kwota należnego świadczenia zostanie uwidoczniiona w odrębnej decyzji wojewody, określającej wysokość świadczenia.

Przepisy projektowanej ustawy nie precyzują wysokości stawki procentowej świadczenia przewidzianego w ustawie. Wielkość przyznanego świadczenia będzie wynikała z podzielenia sumy środków przeznaczonych na ten cel w kwocie ok. 20 miliardów złotych przez całkowitą wartość przejętego mienia, wynikającą z wydanych przez Wojewodów decyzji. Po upływie terminu na złożenie wniosków i wydanie przez Wojewodów decyzji, Minister Skarbu Państwa określi w drodze rozporządzenia wysokość stawki procentowej w sposób opisany wyżej.

Zgodnie z projektowaną regulacją osoba ubiegająca się o świadczenie pieniężne będzie zobowiązana przedstawić stosowne dowody, świadczące o posiadaniu bądź utracie

własności. W ustawie zostaną one przedstawione enumeratywnie i będą obejmować odpisy decyzji o nacjonalizacji lub protokoły przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa lub gminy, a w przypadku ich braku odpisy ksiąg wieczystych lub zaświadczenie ze zbioru dokumentów z księgi zamkniętej lub dawnej księgi zamkniętej lub wypisy z rejestrów gruntów pod warunkiem, że potwierdzają również fakt przejęcia nieruchomości. W przypadku braku powyższych dokumentów dopuszcza się zaświadczenia dotyczące nacjonalizacji wydane przez właściwe organy.

Świadczenie przewidziane ustawą wypłacone zostanie w okresie 15 lat, począwszy od roku kalendarzowego następującego bezpośrednio po roku, w którym upłynął termin na wydanie przez wojewodów decyzji o wysokości świadczenia. Przyjęcie okresu 15 – letniego dla wypłaty świadczenia wynika z konieczności zgromadzenia środków na realizację ustawy.

Mając na uwadze powyższe pragnę poinformować, iż w chwili obecnej projekt jest przedmiotem obrad Stałego Komitetu Rady Ministrów. Na posiedzeniu w dniu 12 marca 2009 roku Stały Komitet Rady Ministrów zalecił Ministrowi Skarbu Państwa opracowanie wraz z Ministerstwem Finansów prognozy przewidywanych źródeł finansowania i wydatków w procesie realizacji ustawy oraz przegląd procedur określonych w projekcie ustawy wraz z Rządowym Centrum Legislacji i Prokuratorią Generalną Skarbu Państwa. Powyższe zalecenia zostały zrealizowane na spotkaniach w dniach 6 oraz 27 kwietnia 2009 roku.

Jednocześnie informuję, iż na posiedzeniu Stałego Komitetu Rady Ministrów w dniu 1 czerwca 2009 roku decyzją Przewodniczącego Komitetu projekt ustawy *o świadczeniach pieniężnych przyznawanych niektórym osobom, których dotyczyły procesy nacjonalizacji* został zdjęty z porządku obrad. Na dzień 18 czerwca 2009 roku została zwołana konferencja uzgodnieniowa w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, której celem będzie uzgodnienie uwag zgłoszonych do przedmiotowego projektu ustawy.

2 *powrotu milion*

MINISTER

Aleksander Grad

